

GIN MIGID E BABYOR NI PI' PETER

Gin migid e babyor ni pi' Peter e yan ngak bo'or e tin som'on i girdi'en Kristus. I togopluw Peter ko maruwel rok e pi tamchib ni go' bogi ban'en nge ngarogon ni fol bo'or e girdi' u ngongolen e pi cha'nem, ni ngongolen e darngal ni wenegan e machib rorad. Kemus ni yira nang e thin rok Got nge murung'agen Somol Jesus Kristus ni yib ngodad u daken e pi'in nra guyed Jesus ma kar rung'aged e machib rok e rayag ni ngan chuw u fithik' urngin fapi ngongol nib kireb nge machib ni go' bogi ban'en. I yog boch fapi tamchib ni Kristus e dabki sul. Me tamilangnag Peter girdi'en Kristus u murung'agen e pin'ey. I yog ngorad ndawori sul Kristus ni bochan e dabun ni nge n'ag be', ya ba'adag ni nge urngin e girdi' miyad pi' keru'rad nga urngin e denen ni yad be rin'.

Tin ni bay riy

Tabolngin 1:1–2

Pong ni tay Got ngak e girdi' 1:3–21

Pi tamchib ni go' bogi ban'en 2:1–22

I Somol ni bay sul 3:1–18

¹ Re babyor ney e yib rok Simon Peter; ni ir reb e tapigpig me ir reb e apostel rok Jesus Kristus —

Ngak e pi'in nu daken e mat'aw rok Got rodad nge Jesus Kristus ni ir e ma thapeg e girdi' ngak Got e ke yag riy ngorad e michan' nta'reb rogon feni ga' fan ko biromad e michan':

² Ngi i ayuwegmed Got ma be pi' e gapas nga lanin'med nge yan i mus ngarogon u daken murung'agen Got ni kam nanged nge Jesus ni ir e Somol rodad.

Pong nma tay Got ko girdi' nge rogon nma mel'egrad

³ Gelngin Got e ke pi' ngodad urngin e tin nge yag ngodad ngad pired ko wok ni ir e mm'agan' Got ngay ni bochan e kadmanged fa'anem ni ir e ke piningdad ni ngad uned ngak ko fla'ab ni bay rok ma gadad rin' e tin nib mat'aw ni bod ir. ⁴ Ireray rogon nike tow'ath nagdad ko pin'en nib th'abi fel' nike micheg ngodad, ya nge yag ngomed e tin ke weliy nra pi' ngomed mi gimed thay ko ar'ar nma kireb nigey ni bay u roy u fayleng, me yag ngomed rarogon Got. ⁵ Ireray fan ni ngam athamgiliyed ngam puthuyed pangimed ni bfel' ngarogon nike michan'med ngak Kristus; mi gimed puthuy e gonop nga pangimed ni bfel'; ⁶ mi gimed puthuy ko gonop romed e t'ar laniyan'; mi gimed puthuy e k'adan' ko t'ar laniyan' romed; mi gimed puthuy ko k'adan' romed e yan nga laniyan' Got; ⁷ ma yan nga laniyan' Got ni gimed be tay e ngam puthuyed ngay rogon nib t'uf bigimed rok bigimed nrogon e pi'in kar walaggad u daken Kristus; ma rogon nib t'uf bigimed nrogon e pi'in kar walaggad u daken Kristus e ngam puthuyed e t'ufeg ngay. ⁸ Ireray e pin'en ni nge yag ngomed, ya rayag ngomed ni pire' ma gimed ra pasig me yib fan murung'agen e Somol rodad i Jesus Kristus ni kam nanged. ⁹ Machane en ndariy e pin'ey rok e rib ngoch e changar rok ndabiyag ni nge guy ban'en, ma ke

pag talin ni kireb ni i ngongliy kakrom e ka ni maluknag rok ke chuw.

¹⁰ Ere pi walageg ni girdi'en Kristus, mu guyed rogon ngam athamgilgad nge yib fan e pong nike tay Got ngomed, nge rogon nike mel'egmed ngu'um pired riy; fa'an gimed ra rin' ni aray rogon ma ri dabiayag ni ngam thaygad. ¹¹ Ireray kanawo'en me yag nni pi' mat'awmed ni aram e gimed ra yan ngalan e gin'en ni bayi par ndariy n'umngin nap'an, ni aram e gin'en ni suwon e Somol rodad i Jesus Kristus, ni ir e en nma thapegdad ngak Got.

¹² Ireray fan ni gubin ngiyal' ni bay ug puguran ngomed e pin'ey, ni yugu aram rogon ni kam nanged ma kam pired ni gimed bmuduwgil u fithik' e tin ni ir e ba riyul' ni kam nanged. ¹³ Gu be finey ma bmat'aw ni ngu'ug puguran e pin'ey ngomed u n'umngin nap'an ni ku gub fos. ¹⁴ Ya gu manang ndabki n'uw nap'an mu gu pag e re dowef rogne y nra yim', ni bod rogon feni tamilang ni yog e Somol rodad i Jesus Kristus ngog. ¹⁵ Ere bay gguy rogon ngu'um pired ndab mpaged talin e pin'ey ni gubin ngiyal' u tomuren ni ku gum'.

Pi'in nra guyed Kristus nga owcherad

¹⁶ Da gu toergad nga bogi yat ni girdi' e sunumeg nggu weliyed ngomed murung'agen gelngin e Somol rodad ni Jesus Kristus nge wub ni bayi tay. Ya gguyed nga owchemad feni sorok! ¹⁷ Ugumed u rom me tay Got ni Chitamangiy fan Jesus Kristus ni piliyeg ram'en downgin nge galgal ko ngiyal' ni yib ba lam ngak, ni yib rok e en ni Th'abi Gil Tolangin ni be ga'ar e re lam nem, "Ireray Fakag

nrib t'uf rog, ni kari felan'ug ngak!" ¹⁸ Gamad e gu rung'aged e re lam nem ni be yib u tharmiy ngomad nga but' ko ngiyal' ni ba'aram ni gamad bay rok u daken fare burey nib thothup.

¹⁹ Aram fan ni kari pagan'mad ko thin rok Got ni i weliy fapi profet. Bfel' ni ngam tiyan'med ko pi thin nem, ya bod ba magal ni be par ram'en u fithik' e lumor nge yani mada' ko fare Rran ni nge puf e woch riy me gal ram'en fasiran, ni t'ufen e kadbul, nge tamilangnag lanin'med. ²⁰ Machane bin som'on e ngam ted fanmediyan ko re bugithin ni ba'aram ni ga'ar: dariy be' nrayag rok ni geln-gin e leam rok e nge maruwel ngay nge weliy fan bbugithin ni bay u lan e babyor nib thothup, ni profet e yi'ynag. ²¹ Ya dariy bbugithin ni yog e profet ni sum u laniyan' be', ya fare Kan Nthothup rok Got e yib i ying ngak e girdi' ngar weliyed e thin nike yib rok Got ngorad.

2

Pi tamchib ni go' bogi ban'en

¹ Pi profet ni go' bogi ban'en e m'ug u fithik' e pi'in kakrom, ma ku aram rogon ni bay yib i m'ug e tamchib ni go' bogi ban'en u fithik'med. Bay ra feked i yib ngomed e machib nra kireb nige y, ni machib nde riyul', ma bay ra mithaged murung'agen e re Masta ni ir e ke biyuliyrad, ma aram miyad girngiy e riya' nib tomgin nga dakenrad. ² Ma bo'or e girdi' ni bay ra folgad u ngongolen e pi cha'nem, ni ngongol nib kireb nike thum' nga wuru'; ma bayi weliy e girdi' e thin nib kireb nib togopluw ko fare Kanawo' nib riyul'

ni bochan e pin'en ni be rin' e pi cha'nem. ³ Pi tamchib nem ni go' bogi ban'en e yad ba chogow ni salpiy, ma bay yo'or e salpiy rorad ni puluwrad ko machib ni yad be yog ngomed, ni machib ni yad e sum rorad. Machane En ni nge pufthin nagrad e ke fal'eg rogon ke par, ma En ni nge kireb nagrad e be par ni be od!

⁴ Ya fapi engel nra denengad e de ta'rad Got, ya tharbegrad nga infiyerno, ni aram e gin kan chen nagrad riy u fithik' e lumor,* yad be sonnag e Rofen ni Pufthin. ⁵ I Got e de pag e pi'in kakrom nde gechig nagrad, ya pag e ran nge tharey e nam ni tafen e girdi' ni kireb; ma kemus ni pi'in ni ayuwegrad ndar uned ko yam' e Noah, ni i machibnag e tin nib mat'aw, nge ku medlip i girdi'. ⁶ I Got e gechignag e binaw nu Sodom ngu Gomorrah ya ni urfiy e gali binaw nem, ni aram e ke dag ngak e pi'in kireb e n'en nra rin' ngorad ni fa'anra ur pired nib kireb e ngongol rorad. ⁷ Me chuweg Lot u rom nde buch ban'en rok, ni ir be' ni bfel' ni i kireban' ko ngongol ni darngal ni be ngongliy e girdi' ni dariyfan e motochiyel u wun'rad. ⁸ Ya re mo'on nem ni bfel' ni i par u fithik'rad u reb e rran nge reb e i guy ma i rung'ag e pin'em, ma be kireban' ko ngongol rorad nib kireb. ⁹ Ere Somol e manang rogon ni nge ayuweg e pi'in yad ma fol rok ko gafgow nma yib ngorad, nge rogon ni nge tay e pi'in kireb u tan e gechig rok nge yan i mada' ko Chirofen ni bayi pufthin nagrad Got, ¹⁰ ni ba ga' ni pi'in yad be fol ko tin nib golong e ngongol ni

---

* **2:4** chen nagrad riy u fithik' e lumor; boch e babyor e bay riy ni lan e pi low nib lumor.

be yim' e dowef rorad ni bochan, ma dariyfan u wun'rad e gagiyeg ni be tay Got ngak e girdi'.

Pi tamchib nem ni go' bogi ban'en e darir tamdaggad ma yad ba uf, ma darir ted fan e pi engel nu tharmiy ni yad ba fla'ab; ya n'en ni yad ma rin' e yad ma yog e thin nib kireb ngorad. ¹¹ Mus ngak e pi engel ni yad ba gel ma kab sororad ngak e pi tamchib nem ni go' bogi ban'en ma darir rogned e thin nib kireb ngak e pi cha'nem u p'eowchen Somol. ¹² Machane pi girdi' ney e yad be ngongol ni n'en ni yad be ar'arnag e ir e be gagiyeg nagrad, ni bod rogon e gamanman ni malboch ni kan gargelegrad ni nge kolrad e girdi' ngan li'rad; ma pi girdi' nem e yad ma yog e thin nib kireb nga bogi ban'en ndar nanged fan. Ma bay nli'rad ngarm'ad ni bod rogon e gamanman ni malboch; ¹³ puluwon ni bay ni pi' ngorad e gafgow, ni bochan e gafgow ni kar ted ko girdi'. Ma rogon e felfelan' ni yad ma tay e ngar ngongliyed u lan e tamilang e tin ni ir e be ar'arnag e dowef rorad nge tin ni ir e yad be yim' ni bochan; ya yad ma girngiy e tamra' nge ngachal nib kireb i yib ngomed ko ngiyal' ni yad ma yib ra uned riy ngomed ko mu'ulung nge abich, ma yad be felfelan' ko pi ngongol ni yad be rin' ni ir e yad be bannag e girdi' ngay! ¹⁴ Dariy ban'en ni yad ba'adag ni ngar changargad ngay ya kemus ni ppin nib darngal e yad ba'adag ni ngar changargad ngorad; ma ar'ar rorad ko denen e der tal. Ma yad ma waliy e pi'in ni me'waer e leam rorad ngar awgad ko wup rorad. Ma lanin'rad e ke ilal nga fithik' e chogow. Ma yad be par ni yad bay u tan e gechig rok Got! ¹⁵ Ya kar paged

fare pa' i kanawo' nib k'iy kar olobochgad; ma kar leked fare pa' i kanawo' ni lek Balaam ni be' nib mo'on ni Beor e chitamngin, mi Balaam e t'uf rok e salpiy ni yira pi' ngak ni fa'anra ngongliy e tin nib kireb, ¹⁶ machane min puwan' ngak ko kireb nike ngongliy. Ya ba gamanman ni dongki rok e non ni bod lungun be' nge taleg fare profet u ngonglen ni balyang.

¹⁷ Pi girdi' nem e yad bod e alublub ndakir yib e ran riy, ma yad bod e manileng ni be yan nagrad e nifeng nib gel; i Got e ke tay tagil'rad ko gin nrib talumor. ¹⁸ Yad ma yog e thin ni ufanthin nge thin ko balyang, ma yad be maruwel nga ngongolen e darngal ni be ar'arnag e dowef rorad ni fan e nge aw ko wup rorad e pi'in ka fini chuw u fithik' e girdi' nike oloboch. ¹⁹ Be lungurad e gadad e girdi' e ba puf rogodad ni ngad rin'ed e tin gadad ba'adag, machane yad e kar pired ni kar manged sib ko ngongol nma kireb nigey nike mecham ngorad — ya demturug ban'en nra gel ngak be' ma aram e ke par fa'anem ni kemang sib rok fare n'em. ²⁰ Ya fa'anra chuw e girdi' u fithik' e tin nib kireb e ngongol u roy u fayleng ni ir e ma kireb nigey ni bochan e kar nanged e Somol rodad i Jesus Kristus ni ir e ma thapegdad ngak Got, miki kolrad e kireb bayay nge gel ngorad, ma aram e pi girdi' nem e yad ra par nike gel boch e kireb rorad ko som'on. ²¹ Ya kabfel' ni fa'an mang e ur pired ndar nanged kanawo'en e mat'aw ko bin kar nanged miyad pi' keru'rad ko fare motochiel nib thothup ni kan pi' ngorad! ²² Ya n'en ni kar rin'ed e ke m'ug riy ni fare bugithin ni yima yog e ba riyul'

ni fa'ani ke lunguy, "Pilis e ma sul ko n'en nike sul u l'ugun nga but," ma, "Ba babyi ni kan luknag downgin ke be'ech e ma sul nge yan i pig u fithik' e bar."

3

I Somol ni yog ni bayi sul

¹ Pi tafager rog, ni gimed ba t'uf rog! Gi ney e babyor e ke gaman e ruw yay ngay ni kug yol ngomed. U lan e gali yang i babyor ney e kug guy rogon riy ni nggu puguran ngomed e pin'ey ni aram e gu be pug e tafinay nib machalbog u lanin'med. ² Gu ba'adag ni ngam leam niked fapi thin ni i yog fapi profet ni kakrom ni yad ba thothup, nge motochiyel ni yib rok Somol ni ir e ma thapegdad ngak Got ni fapi apostel romed e karogned ngomed. ³ Bin som'on e thingar mu nanged ni tin tomur e rran e bay yib i m'ug boch e girdi' riy ni tin ni yad be yim' ni bochan e ir e be gagiyegnag pangirad. Bay ur mon'oggad ngomed ⁴ni be lungurad, "I yog faram ni bay sul, erregon ni yog fa danga'? Ere bu uw? Chitamangidad e karm'ad, machane urngin ban'en ni ka be par ni karogon ni kanap'an e ngiyal' ni sum e fayleng riy ke mada' ko chiney!" ⁵ Machane daburad ni ngar tafinay niked e re bugithin ni ba'aray nib riyul': kakrom e non Got me sum e pi tharmiy nge fayleng. Me yib e but' u fithik' e ran ngalang ni ran e yodoromnag, ⁶ ma ku ran ni fare ran ni yib nge tharey e nam e ir e kirebnag e bin kakrom e fayleng. ⁷ Machane lanelang nge re fayleng ney ni bay e chiney e ka re bugithin nem rok Got e ir e ke

tay ni dabi kireb nge yan i mada' ko ngiyal' ni nge yib e nifiy i kirebnag. Ke tay Got ni dabi kireb ni fan ko chirofen ni bay ni pufthinnag e girdi' nib kireb nge mu' min kireb nagrad.

⁸ Machane pi tafager rog ni gimed ba t'uf rog, dab mpaged talin e re bugithin ni ba'aray: rogon ko changar rok Somol e dariy ban'en nib thil u thilin ta'reb e rran nge bbiyu' e duw, ya l'agruw ni ta'reb rogon u wan'. ⁹ Ya dawori sowath Somol ni nge rin' e tin keyog nra rin', ni bod rogon ni be leamnag boch e girdi'. Ya be gum'an'nag ir u puluwmed, ni fan e dabun ni nge n'ag be', ya ba'adag ni nge urngin e girdi' miyad pi' keru'rad ko urngin e denen ni yad be rin'.

¹⁰ Ya chirofen ni Rran rok Somol e bayi taw ni bod rogon ba moro'ro'. Chirofen nem e bay yan nga bayang lanelang ni be falgear lingan, ma urngin e tin ni bay u lanelang ban'en ni bayi yik' nge kireb, ma fayleng nge urngin e tin bay riy e bayi chuw. ¹¹ Fa'anra urngin ban'en ma bay ni kirebnag ni aray rogon, me ere mit i mang girdi' e susun e ngam boded? Pangimed e nge par nib thothup ma kam pi'ed gimed nga pa' Got, ¹² ma gimed be sonnag e chirofen nem, ni ir e Rran rok Got, mi gimed athamgiliy nrogon nrayag romed nge papey nge taw ngay — Rofen ni ba'aram ni bay yik' lanelang nge kireb e urngin ban'en ni bay u lanelang e bayi ranrannag e gowel. ¹³ Machane ke yog Got ni bay sum e bin nib be'ech e lanelang nge bin nib be'ech e fayleng, ni aram e tin nib mat'aw e ngongol e bay i par riy, ni ireray e pin'en ni gadad be sonnag.

¹⁴ Pi tafager rog, n'umngin nap'an ni gimed be par ni gimed be sonnag e re Rran nem e ngu'um athamgiliyed ngam pired ni gimed bmachalbog ma dariy thibngimed u p'eowchen Got ma ngam pired nib aw e gapas u thilmed Got. ¹⁵ Mu leam niged e gumaen' rok e Somol rodad, ni aram e tayim ni be pi' ngomed ni ngam guyed rogon ngam thapgad ngak, ni bod rogon nike yoloy walagdad i Paul nib t'uf rodad murung'agen ke yib ngomed, ni gonopiy nge yoloy u rogon e gonop ni pi' Got ngak. ¹⁶ Ireray rogon ni i yog u lan urngin yang e babyor rok ko ngiyal' ni ba'aram ni i yoloy murung'agen e re bugithin ney. Bay boch ban'en u lan e babyor rok nib mo'maw' ni ngan nang fan, ni girdi' ndar nanged fan nge girdi' ndar muduwgilgad e yad be tunguy fan ngar weliyed, ni bod rogon e n'en ni yad be rin' nga yu thal e thin ni bay u lan e babyor nib thothup; ni aram e yad e kar girngiyed e gechig nga dakenrad ni aram e bay ni kireb nagra.

¹⁷ Machane gimed e pi tafager rog e go' kam nanged e re bugithin ney. Ere mu gonopiyed gimed, nge dabiyaq ni waliyemed nga bayang e oloboch ni be tay e pi'in ndariyfan e motochiyel u wun'rad ngam thaygad ko gin kam pired riy ni dabi buch ban'en romed riy. ¹⁸ Machane Somol rodad i Jesus Kristus ni ir e ke thapegdad ngak Got e ngi i ayuwegmed ngu'um mon'oggad i yan ma gimed be nang i yan; ni ir e ngu'un tayfan e chiney i yan ngam'on ndariy n'umngin nap'an! Amen.

Bible Ni Thothup
The Holy Bible in the Yapese language of the
Federated States of Micronesia

Copyright © 2007 Bible Society of Micronesia

Language: Yapese

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

    You include the above copyright and source information.

    You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-12-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 30 Nov 2021

37b6628b-b71d-5df3-af33-fc1d4dd69788